

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5528/2018
12.07.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић, Бранислава Босиљковића, Бисерке Живановић и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2720/18 од 05.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.07.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2720/18 од 05.09.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2720/18 од 05.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 8836/14 од 06.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску од 14.03.2016. године. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име неисплаћених пензија, за период од 01.04.2011. године до 31.01.2016. године, исплати износ од 540.765,43 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког износа па до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, за период од 01.04.2011. године до 31.01.2016. године, исплати појединачне месечне износе разлике од износа досуђених ставом трећим изреке до тражених износа, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа разлике, па до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, за период од 15.07.1998. године до 31.03.2011. године, исплати појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 245.164,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате. Ставом седмим

изреке, одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова поступка почев од дана пресуђења до извршности.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2720/18 од 05.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 8836/14 од 06.02.2018. године, у ставовима првом, трећем, четвртм и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу шестом и седмом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове у износу од 151.414,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио посебну ревизију у смислу члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотри правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана, о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Побијаним делом правноснажне пресуде одбијен је у целости тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати новчане износе на име неисплаћене пензије у периоду од 15.07.1998. године до 31.03.2011. године, због застарелости потраживања, а делимично је одбијен тужбени захтев за исплату пензија у периоду од 01.04.2011. године до 30.01.2016. године због извршених исплата основне пензије по прописима Међународне администрације на подручју Косова и Метохије.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају нису испуњени услови предвиђени чланом 404. став 1. ЗПП да би се дозволило одлучивање о посебној ревизији тужиоца, са циљем да се на тај начин уједначи судска пракса.

Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, на коју се тужилац позива у ревизији (као пример различите судске праксе) донета је у спору у којем није био истакнут приговор застарелости, те се ова пресуда не заснива на истом чињеничном и правном стању на којем је заснована побијана другостепена пресуда.

Пресуда Европског суда за људска права Грудих против Србије од 17. априла 2012. године (представка број 31925/08) не суспендује примену правила о застарелости тужиоцевог потраживања. У пресуди Европског суда за људска права Скендери и други против Србије од 27. јула 2017. године (по представкама бр. 15090/08, 27952/10, 35372/10, 35374/10 и 47575/12), Европски суд за људска права примећује да је трогодишњи рок у питању (питање које се није поставило у случају Грудих) био предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима и стога законит, јер је служио легитимном циљу, односно обезбеђивању правне сигурности и правоснажности (исто у

предмету Чекић и др. против Хрватске- представка број 15085/02, у односу на трећег и четвртог апликанта).

Према закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 25.06.2017. године, у споровима ради накнаде материјалне штете због неисплате пензије лицима са територије Косова и Метохије узима се у обзир (умањује) новчани износ који је тужилац примио од стране Међународне администрације (UNMIK). Овај закључак Врховни касациони суд је донео у вршењу надлежности предвиђене чланом 31. Закона о уређењу судова, ради обезбеђивања јединствене судске примене права и једнакости странака у судским поступцима. Побижана другостепена пресуда у делу којим је правноснажно одбијен тужбени захтев за накнаду штете настале неплаћањем пензије у периоду од априла месеца 2011. године закључно са јануаром 2016. године, у складу је са означеним закључком и опште прихваћеним правилом одштетног права да накнада штете не може бити већа од настале штете. Исплате извршене по прописима које је донела Међународна администрација Косова и Метохије (без обзира да ли се ради о основној пензији или некој другој врсти накнаде), представљају обештећење за штету насталу неисплаћивањем пензије која је тужиоцу призната решењем туженог.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији предвиђени чланом 404. став 1. ЗПП, па је на основу става 2. истог члана, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије и на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, у вези са чл.13. и 14. и чланом 23. ст.1. и 3. Закона о изменама и допунама ЗПП („Сл. гласник РС“, број 55/14), па је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 13. став 2. Закона о изменама и допунама ЗПП, којим је измењена одредба члана 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побиженог дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају, тужба ради накнаде штете поднета је 15.05.2014. године. Као вредност предмета спора у тужби је означен износ од 571.500,00 динара. Тужилац је поднеском од 14.03.2016. године, преиначио тужбу тако што је повећао тужбени захтев на износ од 2.889.957,10 динара. Тако означени износ не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан извршеног преиначења (1 евро износио је 123, 3980 динара). Ревизијом се побија део којим је правноснажно одбијен тужбени захтев, због чега тужиочева ревизија није дозвољена.

Имајући у виду изнето, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Одлука о захтеву тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП. Тужилац није успео у поступку по ревизији, па зато нема право на накнаду трошкова тог поступка.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић